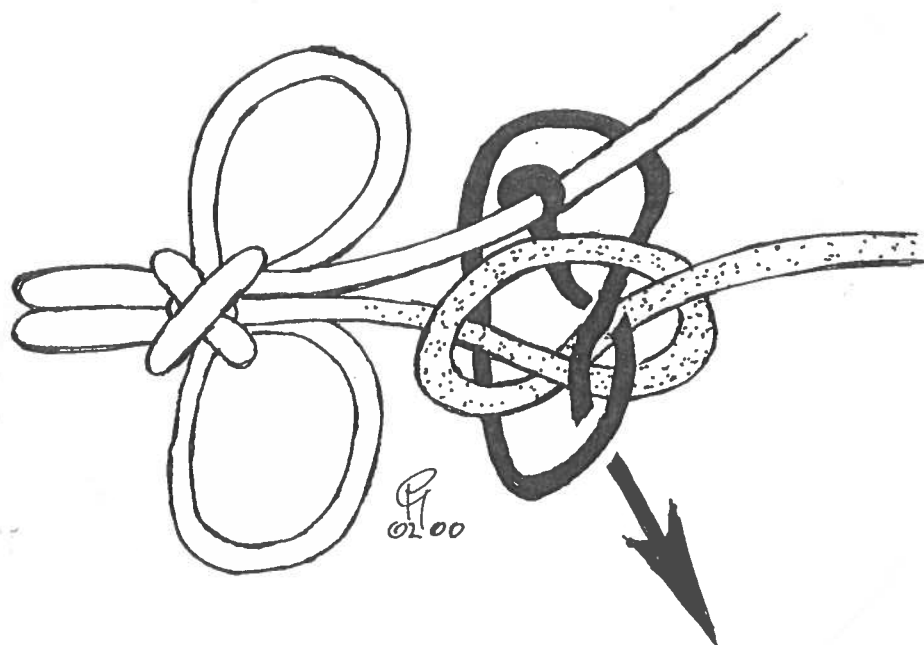

No.23 Juni 2000

Het Knoope

Knauwertje

Van De Redactie

Voor een man die kan knopen, komen de vrouwen aangelopen.
Oud Antwerps spreekwoord.

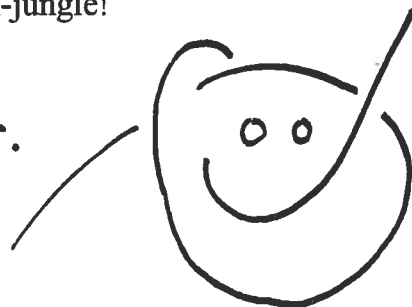
Het was me toch wat in die vorige KK. Had ik notabene de euvele moed om 20 bladzijden lang over oogsplitsen te mekkeren. Ditmaal is het iets minder erg. Ik ga eens uitwiden over netknopen. Misschien is schiemanswerk geen netten breien, maar toch.... Het kan volgens mij geen kwaad om eens wat over netknopen te schrijven. Maar let op! Ik heb ditmaal ook geprobeerd om iets over andere knopen te verhalen. Is het trouwens niks voor jou, waarde knoperd, om eens jouw favoriete knoop anekdote aan het KK-papier toe te vertrouwen? Toon aan dat er in de Nederlandstalige knoopwereld een rijke knoop- steek en splits-folklore bestaat. Of laat eens weten welke esoterische Nederlandstalige knoopnamen je tegenwoordig als schiemanner dient te kennen.

In KK23 hebben we ook iets met stropdassen. Op de korrel genomen eigenlijk helemaal niks schiemansachtigs, maar toch. Het houdt de gemoederen in West-Europa bezig. Ronnie Wouters uit Schoten vond in de *Gazet van Antwerpen* een artikel over stropdassen. Dat verschijnt in dit nummer van KK. Daarvoor hartelijke dank Ronnie! Bij het deense Maersk Data hebben ze een leuke company policy. Als je daar in dienst wenst te treden, moet je eerst een stropdas leren knopen. Lees de woorden van een woordvoerder van het bedrijf zelf maar eens. Probeer de knopen ook maar eens te maken. Zien we binnenkort allemaal schiemannen met een stropdas!

Wie had verwacht op de Nederlandse televisie iets over knopen te vinden? Kwas hardstikke verrast toen ik op 1 april in een of ander Teleac programma, tijdens mijn zapsessie, ineens een knoop in beeld zag verschijnen. Wat bleek? Men gaf weer eens een cursus bootjes-etiquette, maar de knopen werden afgedaan als zijnde "*onderwerp voor zelfstudie uit de vele goede boeken over schiemanswerk*". Okay,.....

Op de valreep nog mijn verontschuldigen voor het late verschijnen van KK23, maar kmoest zo nodig op huwelijksreis naar de wilde orang-oetangs en krokodillen van Borneo. Ook in het daaropvolgende kwaliteitsvergelijkend warenonderzoek op de stranden van Langkawi is helaas wat tijd gekropen. Tjah, kweet het. Het is een waardeloos excuus, maar hopelijk wel een goede verklaring..... volgende keer vertel ik je wat over de schiemansknoopjes die ik in de jungle ontmoet heb. Pleistertje op de wonde....om het goed te maken.... Tot die tijd: knoop ze maar in deze KK-jungle!

Pieter.

Van Een Schiemanner Uit Schoten

Ronnie Wouters (Schoten)

Ik heb nummer 22 van het Knopen Knauwertje goed ontvangen. Op jouw vraag wat alle KK-lezers boeit en bindt, daar heb ik eens over nagedacht, wat dat wel zou kunnen zijn. Ik heb mijn hersengymnastiek hieronder neergezet.

De vraag of het nu wel degelijk schiemanswerk is dat de lezers van het KK boeit en bindt is, volgens mijn bescheiden mening, niet zomaar te beantwoorden. Het onderwerp knopen is zo uitgebreid dat ik vooreerst zou willen vertrekken vanuit de achtergrond en de interesse punten van de KK-lezers. Hieruit kan men dan een onderscheid maken tussen:

- 1) Schiemanswerk
- 2) Decoratief knoop- vlechtwerk, niet verwant aan schiemanswerk in al zijn mogelijkheden
- 3) Bergbeklimmen en reddingswerk
- 4) Scouting en sjorringen
- 5) De theoretische en wiskundige benadering van knopen en splitsen in het algemeen
- 6) Het geschiedkundige aspect van touwen en knopen, de betekenis ervan en de verspreiding van deze kennis door de eeuwen en over de wereldzeeën heen
- 7) Het gebruik van touwwerk en knopen in andere beroepen

Als je van het standpunt vetrekt dat schiemanswerk een traditioneel beroep is, dan zijn de tegenwoordige beschikbare soorten touw niet zo traditioneel. Het zoeken naar, het bewerken, verwerken en bewaren of geschikt maken voor bepaalde toepassingen is niet zo traditioneel als het schiemanswerk zelf. Wanneer je het schiemannen als interesse hebt, is volgens mij het zoeken naar en verbeteren van traditionele gebruiken en nieuwe toepassingen toch ook een vorm van innovatie. Wat niet wegneemt dat tradities waard zijn om bewaard te blijven. Bij deze vorm van innovatie kan het KK dan wel degelijk een functie vervullen, evenals de bijeenkomsten waar persoonlijke contacten een ideeënuitswisseling tot stand kunnen brengen.

Wat het artikel over splitsen in KK22 betreft. Dit is een andere manier van benaderen van het onderwerp. Het artikel mag er best wezen. Persoonlijk vind ik het best wel interessant om zulke theoretische benaderingen te lezen en over na te denken. Doch dit is niet wat mij echt boeit in de wereld van touwen en knopen. Wat voor mij wel zeker is, het enige dat ons echt boeit en bindt vanuit welke achtergrond en interessepunten ook, is een "een eindje touw".

"De Frut leert mannen hun das knopen". Dat de wereld van knopen mensen bezighoudt, al is het maar in beperkte vorm, kan je in het bijgevoegd artikel uit de *"Gazet van Antwerpen"* van 17 maart 2000 lezen. De Frut is de Antwerpse benaming voor de *"Gazet van Antwerpen"*. Hoe is deze krant aan deze volkse benaming gekomen? Wel, je moet weten dat "frut" hier eigenlijk een boterhambeleg is. Vroeger aangezien voor een minderwaardige vleessoort. Er bestaan twee verklaringen hoe de krant aan deze naam kwam.

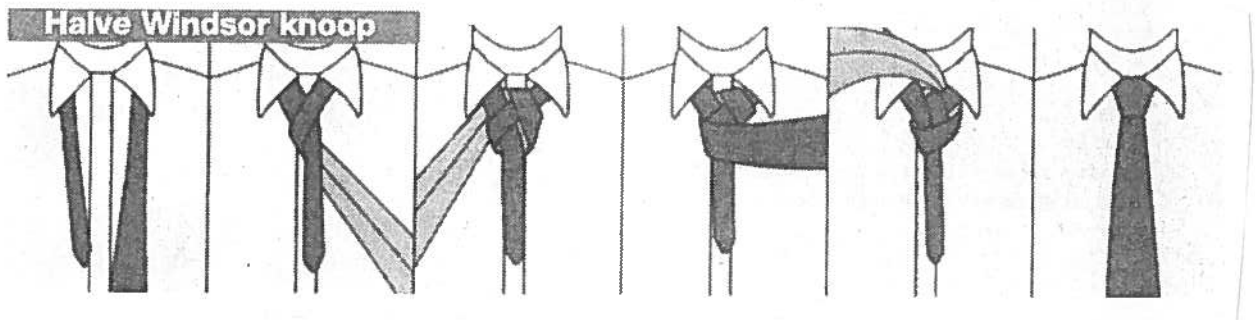
- 1) **Versie 1.** De naam voor de krant zou afkomstig zijn van het feit dat een slager uit de Steenhouwerwest zijn frut in krantenpapier van de *Gazet van Antwerpen* inpakte.
- 2) **Versie 2.** Toen in 1851 de *Gazet van Antwerpen* voor het eerst verscheen, werd het nieuws in allemaal verschillende kleine artikelen gebracht doorheen gans de krant. Nu moet je weten dat de *Gazet van Antwerpen* tot de katholieke strekking behoort. *Het Laatste Nieuws*, een krant van liberale strekking, en dus concurrent, vergeleek de krant met het minderwaardige boterhambeleg en gaf de *Gazet van Antwerpen* de spotnaam: De Frut.

Versie 2 zou het dichtst bij de waarheid liggen volgens de *Gazet van Antwerpen* zelf.

Veel knoopplezier onder welke vorm dan ook!

De Frut Leert Mannen Hun Das Knopen Koen Verstraeten (Antwerpen)

Dertig uit de kluiten gewassen mannen, al dan niet in aanwezigheid van hun vrouw, volgden woensdagavond op *Gazet van Antwerpen* een cursus 'Hoe knoop ik mijn das?' Na twee uren van intensieve training stapten zij met opgekrikt zelfvertrouwen naar huis. Aanstoker van de cursus was lezeres Linda Janssens uit Aartselaar die een beroep deed op De Frut om in de krant eens duidelijk uit te leggen hoe een das moet worden geknoopt, want haar man Dirk bakte er niets van. Voor ons was dat een aanleiding om voor een beperkt aantal lezers een cursus te organiseren. Cursusleiders waren Albert Ceuleers en Fernande Leroy, zaakvoerders van het Antwerpse dassenbedrijf Avanti. "Avanti werd in 1963 gesticht door mijn vader Tuur Ceuleers, oud-international van Beerschot. Wij maken alle mogelijke dassen, maar zijn gespecialiseerd in het maken van dassen waarin het logo van bedrijven wordt verwerkt. Onze ervaring is dat mannen met enige elegantie niet zonder een das kunnen. De das plooit zich soepel naar elke nieuwe mode."

Anoniem Toen woensdagavond de cursisten binnenvloeden, leek het eerst wel op een bijeenkomst van de Anonieme Alcoholisten. Het is dan ook niet makkelijk voor een man om openlijk toe te geven dat hij een broddelaar is. Dat het toch nog goed kwam, was voornamelijk te danken aan de aanwezigheid van de vrouwen. Er waren er die eerst nog een gezicht als een doodlopende straat trokken. Zo van: ik wil wel eens zien wat mijn man er van bakt. Maar al gauw rolden de lachsalvo's over tafel en hielpen zij bij het zien van zoveel onhandigheid hun wederhelft uit de knoop. Dat stak de mannen aan en op het laatst was het ontroerend om te zien hoe de ene man de andere traag en duidelijk de das omdeed.

Onder de cursisten ook Miloe Mertens en Greet Simons van de kostuumafdeling van de VRT. "Een van onze taken is om presentatoren en acteurs een das aan te meten. De tv-mannen reageren heel verschillend. Er zijn dassenhaters die er niks om geven. Anderen zijn pas tevreden als bij hen de knoop volmaakt is."

Koning De cursus begon met de eenvoudige *platte knoop*. Gemakkelijk om leggen, maar magertjes aan de hals met het nadeel dat hij altijd ietwat scheef hangt. Het draaien van een *halve Windsor* kostte de cursisten meer moeite. Maar die inspanning loonde bij de *hele Windsor*. De leerlingen waren het erover eens dat dit de allermooiste is. Met de Windsor krijg je een gevulde mannelijke knoop die perfect zit en van waaruit dan nog een geraffineerd plooitje ontspringt. Waarlijk, de koning onder de dasknopen.

Ter afsluiting kregen de cursisten nog de *dubbele knoop* en de *New Classic* voorgeschoteld. Met vorsende kop gooiden ze zich nog op die laatste opdrachten. Dankbaar om de trotse blikken van hun vrouw. Met veerkrachtige tred stapten ze de nacht in. Bereid om te blijven oefenen en indachtig het gezegde "Voor een man die kan knopen, komen de vrouwen aangelopen."

Op het laatst was het ontroerend om zien hoe de ene man de andere hielp. (Foto Frederik Weekx)

Docente Fernande Leroy doet het voor met haar ogen toe. (Foto Frederik Weekx)

Cravatten De eerste echte stropdas duikt pas op in de 17de eeuw. Toen kwam onder invloed van Kroatische huurlingen in Franse dienst een aan de voorkant gestrikte das in zwang. Kroaat in het Servo-Kroatische is *Hvat* (spreek uit Chrevat). Vandaar het Franse "cravate".

Een Kunst In de loop van de 19de eeuw werd het dragen van een das erg populair in Engeland. Mede onder invloed van dandy George Beau Brummel werd het een van de meest belangrijke onderdelen van de elegante mannenkleding. De das werd driemaal per dag vervangen door een schoon exemplaar. Het knopen werd tot een ware kunst verheven. Er werden pamfletten en zelfs boeken geschreven met instructies voor de perfecte knoop. Een klassieker was "The Art of tying the Cravate" van H. Le Blanc en "L'art de se mettre sa cravate, enseigné en 16 leçons" van de Belgische baron de l'Empèse.

Broeksband Cursesleidster Fernande Leroy: "Elegante mannen dragen de onderste punt van hun das tot net tegen hun broeksband. De das mag er dus nooit over hangen."

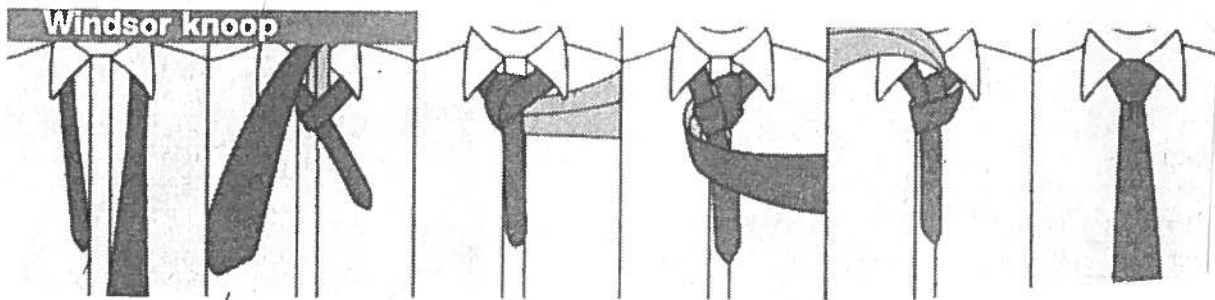
Oprollen "Nogal wat mannen vertikken het omwille van het gemak s'avonds na gebruik de knoop uit de das te halen", zegt Fernande Leroy. "Dat mag je niet doen, want dan haal je de veerkracht uit de das. Het best is om de das goed aangespannen om je vingers te draaien en opgerold in een schuif of doos te leggen. Dat is nog beter dan hem aan een rekje te hangen."

Onderhoud Polyester dassen kan je wassen met een waspoeder zonder bleekmiddel. Zijden dassen dienen chemisch te worden gereinigd. Vlekken in zijden dassen kunnen worden verwijderd door de das, opgerold in een potje met wasbenzine, enige tijd te laten weken. Daarna de das te drogen hangen aan de punt van de smalle kant. De wasbenzine vervliegt en de zijden das krijgt weer zijn normale glans en structuur en dient niet te worden gestreken.

Bron: *De Gazet van Antwerpen, Vrije Tijd, Vrijdag 17 maart 2000*

Tekst: Koen Verstraeten.

Fotografie: Frederik Weekx.

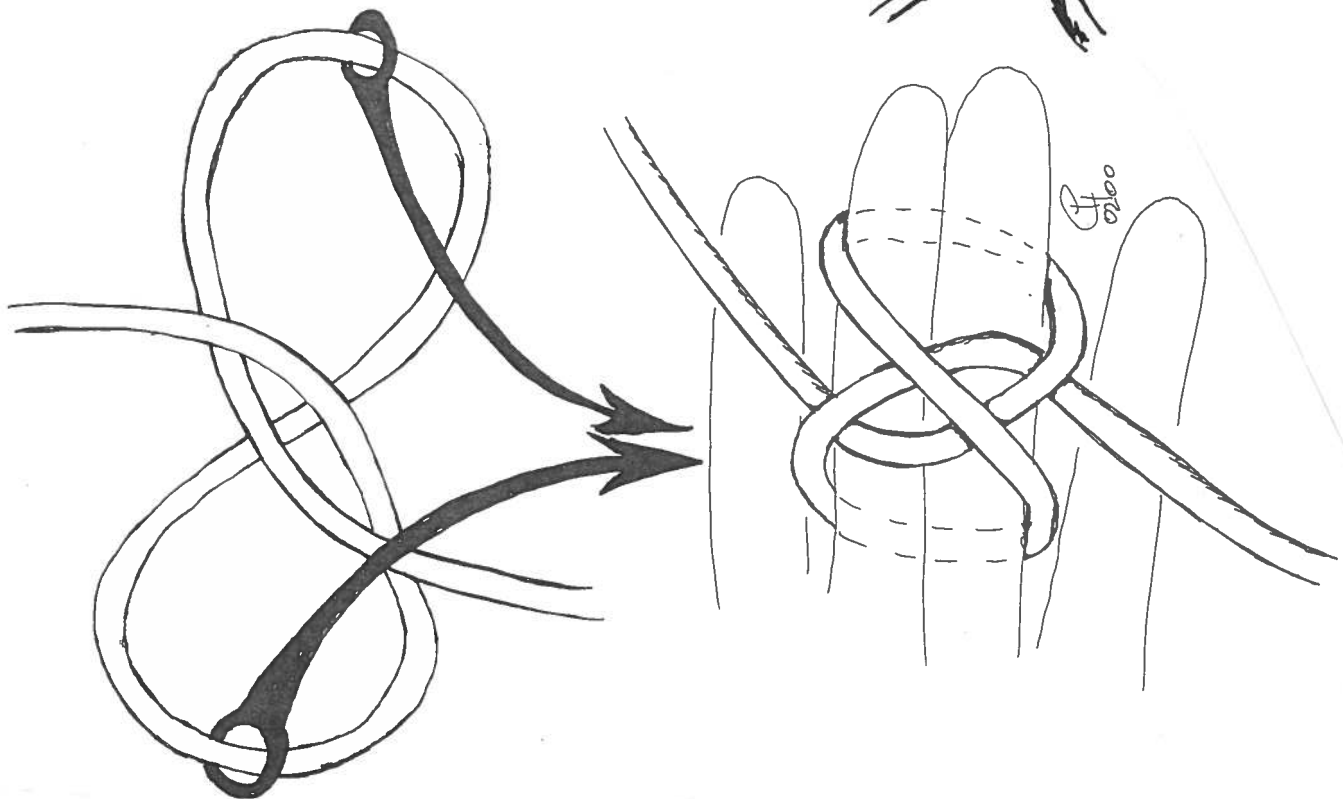
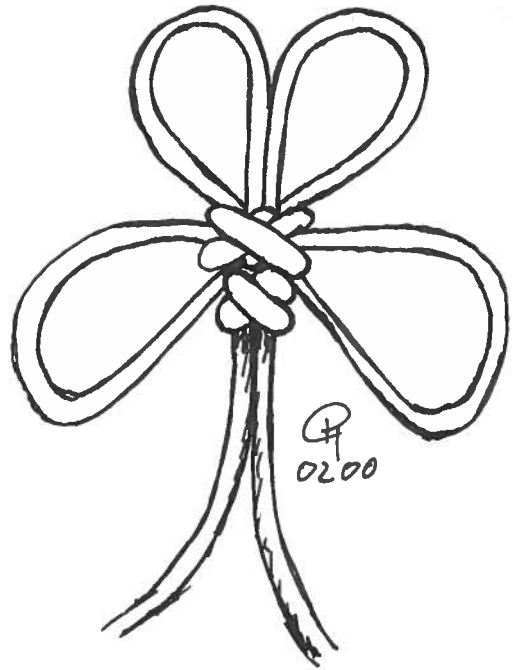

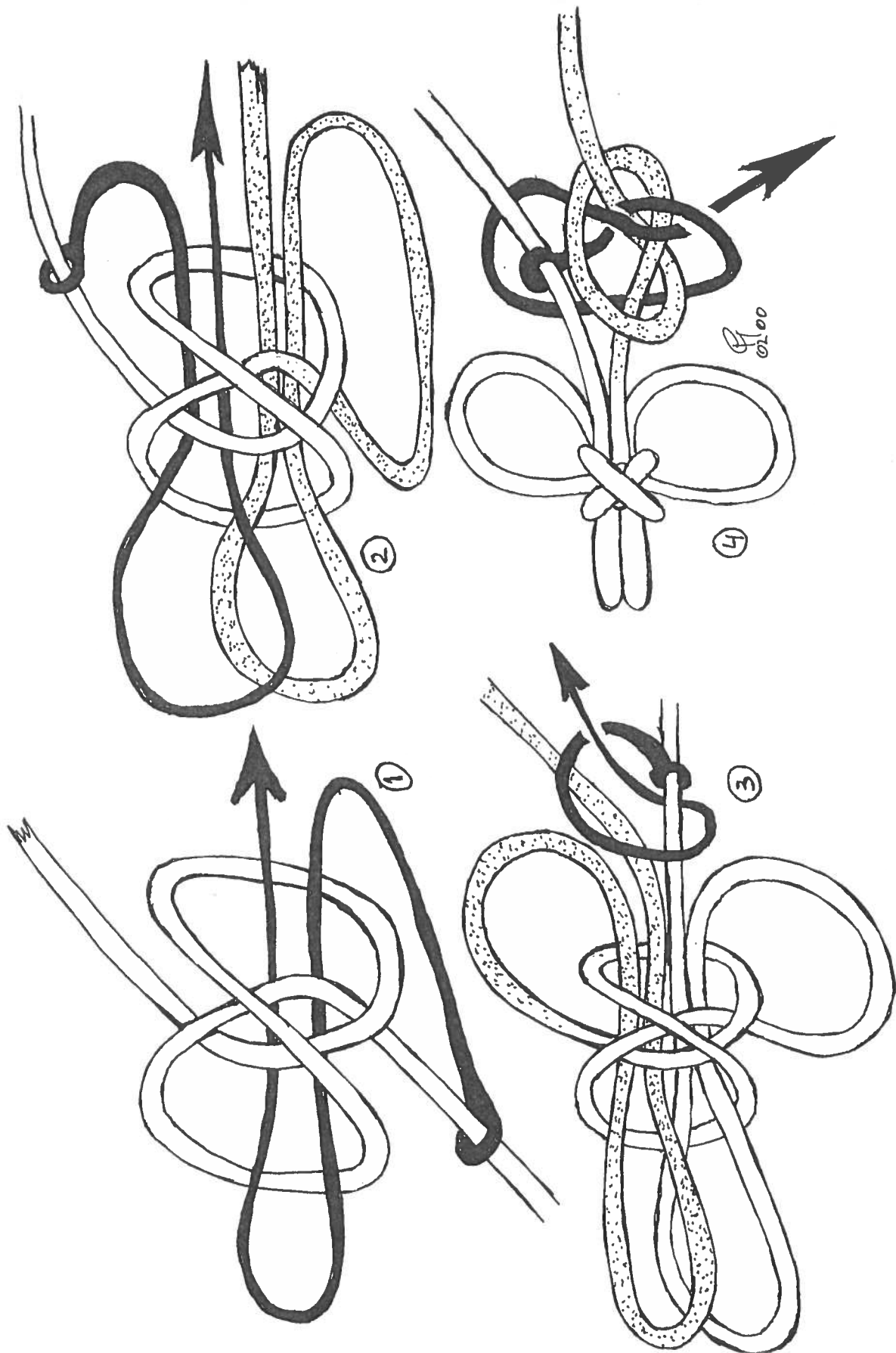
Nog Een Vlinderachtig Knoopje (Ditmaal uit “Een Wereld vol Knopen” te Weert)

Toen ik in het Ardense Moyaen was om mijn in bruikleen gegeven knoopjes bij organisator Willy Willaert na afloop van zijn expositie in streekmuseum *De Zilverreiger* van het Klein Brabantse Weert op te halen, kreeg ik een overgebleven wees-knoopje. Het dingetje was gemaakt door Carl B. Osborn vermeend woonachtig te zijn

in de USA. Mijn onweerstaanbare onderzoekers drang kon me er niet van weerhouden om de enigzins ornitologisch aandoende constructie aan wat botte bijl vivisectie te onderwerpen. Het resultaat van mijn bevindingen wordt hier gepresenteerd.

Het dingetje bestaat schijnbaar uit een Konstrikter Knoop (zie figuren hieronder) met wat lusjes en wordt afgemaakt met een 2-delige Sjouwermans Knoop (Fig.1-4). Ik denk niet dat de creatie origineel is. Waar Carl het ontwerp dan wel gevonden heeft is me eveneens onbekend, maar ik denk dat het wel in een of ander oosters knopenboek te vinden zal zijn. Tot het opduikt is hier alvast de constructie tekening, zoals ik denk dat Carl het vliegbeest gemaakt heeft.

Van Hondenpunten, hanenkammen en de-kat-met-negen staarten Schiemanswerk van de zeeman

Op woensdag 24 mei 2000 opende om 19.00 uur Burgemeester Karl-Heinz Krüger, voorzitter van de doelcorporatie Deutsches Sielhafenmuseum in Carolinensiel de tentoonstelling getiteld *Von Hundepints, Schweinsrücken und Neunschwänziger Katze*. Verdere sprekers waren Manfred Sell, de museums directeur, die een introductie in de tentoonstelling gaf, en Karl Bareuther die de openingstoespraak *Seemannsarbeiten aus tauwerk* hield.

Ik ben nog niet in de gelegenheid geweest om de expositie te bezoeken, maar zo te zien is het een en ander degelijk opgezet met enige financiële hulp van de Europese Unie in het kader van het operationele interregionale programma voor het Dollard en Eems gebied. Wat er te zien is blijft vooralsnog een mysterie, maar wil je gaan kijken en me voor zijn met een beschrijving van jouw impressies. Het adres is:

**DEUTSCHES
SIELHAFEN
MUSEUM**
IN CAROLINENSIEL

**24. Mai - 7. November 2000
täglich von 10 bis 18 Uhr**

Alte Pastorei

Pumphusen 3

26409 Wittmund - Carolinensiel

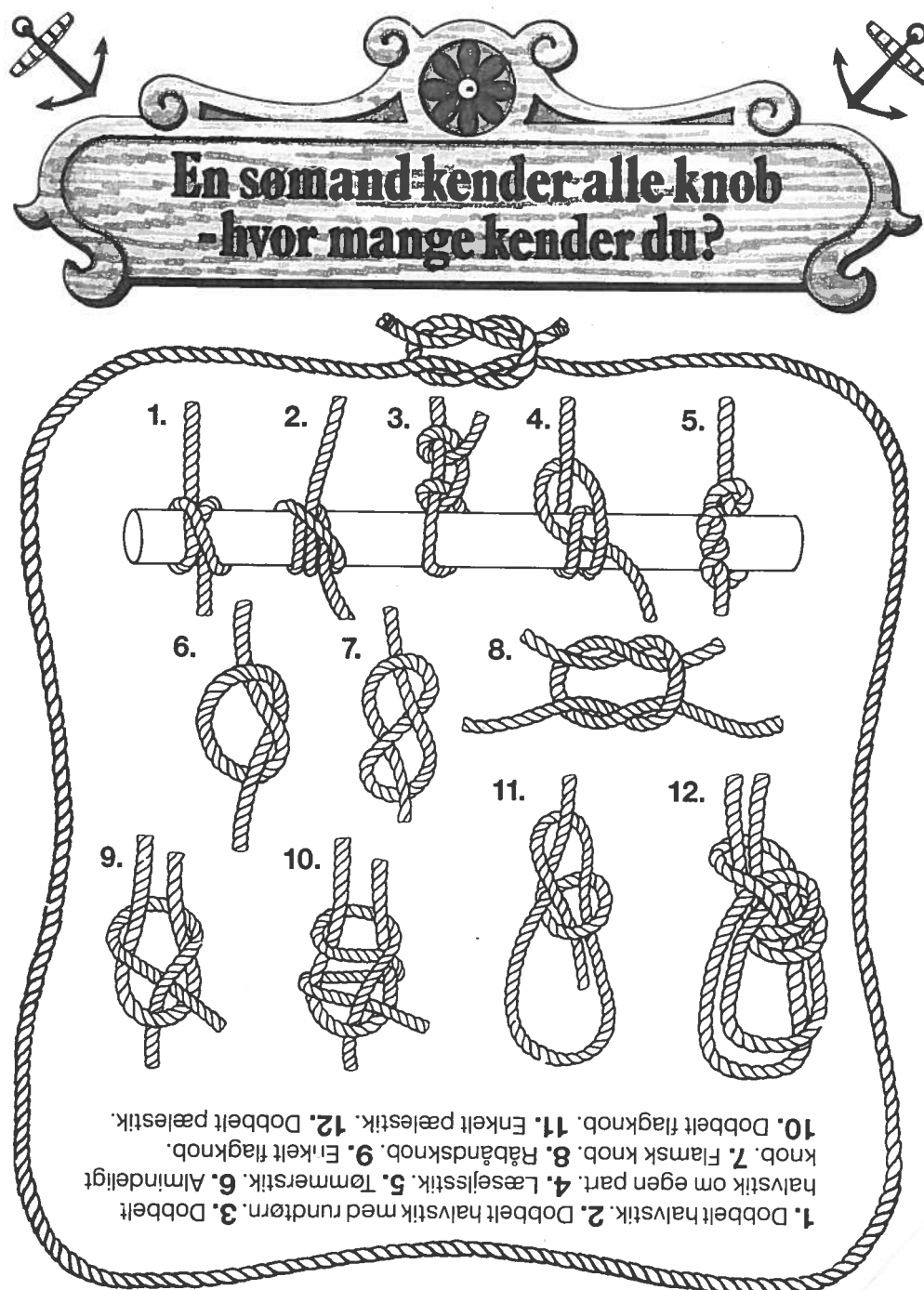
Tel./Fax: 04464 - 456 / 8433

Zit je dasje goed...

Het Deense Maersk Data blijft een bastion van traditionele waarden. Nieuwe werknemers bij het softwarebedrijf krijgen les in het strikken van een stropdas. Maersk Data heeft snel nieuwe mensen nodig voor een groot internetproject. "Wij proberen werknemers aan te trekken die wellicht een ander profiel hebben dan de mensen die we normaliter inhuren. Zij kunnen ons leren pizza te eten en cola te drinken, wij kunnen hun leren een stropdas te strikken", aldus Maersk Data. (ANP) **Bron: <http://www.ilse.nl> 23 maart 2000**

Een Zeeman Kent alle Knopen hoeveel ken jij er?

Op de verpakking van Kellog's Cornflakes zat in Denemarken rond 1990 onderstaande illustratie. Ik heb in de verste verte geen idee wat cornflakes ontbijten met schiemannen te maken kunnen hebben, maar daar denken de Denen anders over. Nouja, met het smadelijke 3-0 verlies tegen Nederland tijdens de Euro 2000 vorige week in Rotterdam weten ze ook niets van voetballen. Dat komt mij overigens wel goed uit, want daar heb ik ook al geen bal verstand van. Maar wil je de knoopnamen in het deens weten dan is het goed om Kellog's Cornflakes te eten. Wedden dat we binnenkort al het goede schiemanswerk van Melkunie Koeien krijgen?

H.F.D. Oyamwaa

TERSCHELLING (THE NETHERLANDS)

I, the undersigned, herewith declare that

geboren 22 september 1969 born 22nd september 1969

met goed gevolg een "Cursus in
Knoopen en Splitsen" van boven-
vermelde Vereeniging heeft
doorloop en gedurende 3 jaren.

has been successfully attending a
"Course of Knotting and Splicing"
of the above-mentioned Society
during..... 3 years.

Terschelling, 17-4-1984.
De Raad van Toezicht / The Board of Control
A. Niekhuijs

A. R. Ricketts

Chas. W. Jeffers

Het Dagelijks Bestuur,

The Managing Committee

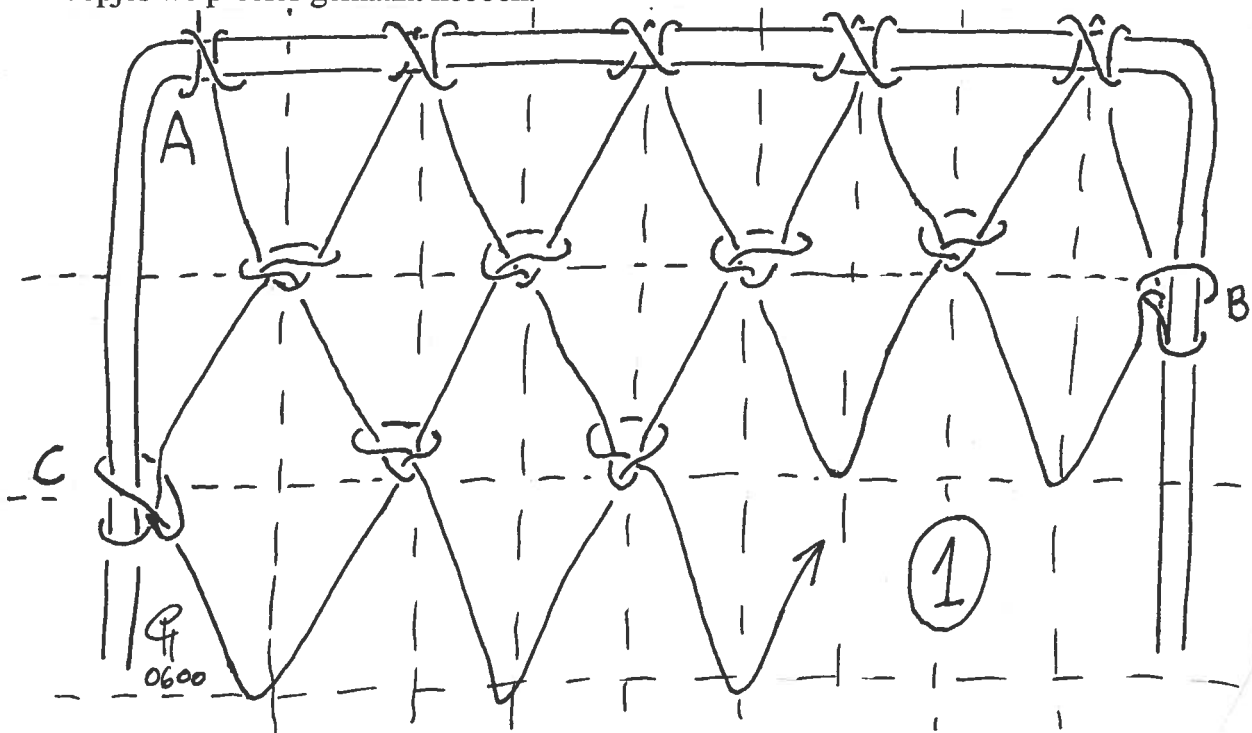
[Handwritten signature]

Over Wilde en Tamme Net Knopen

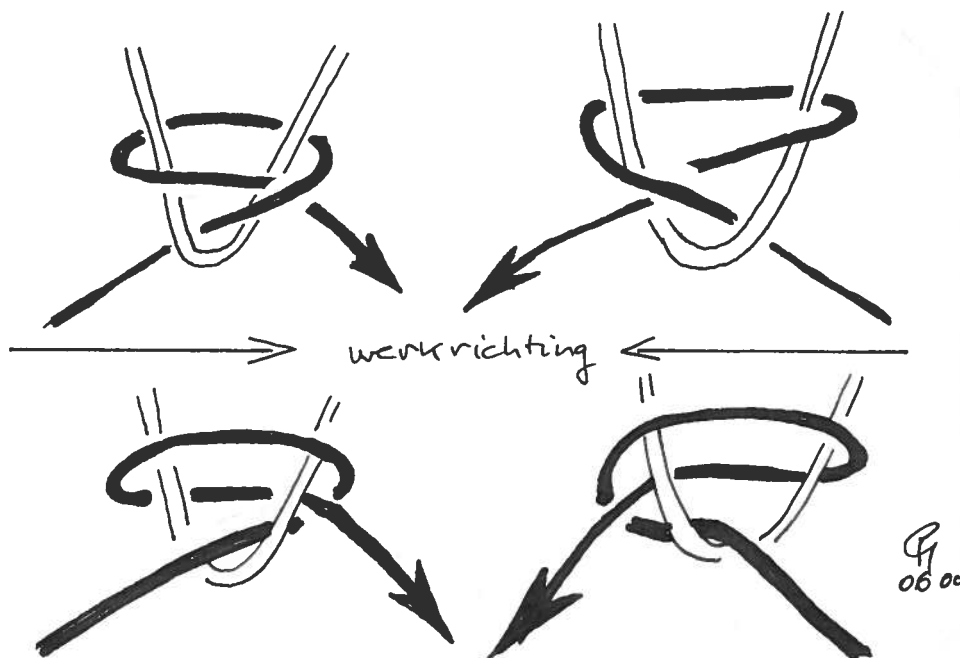
Een visnet is ten alle tijde een prachtig instrument. Het productie proces is geniaal, als het in volle drift is functioneert het prachtig en als het onverhoopt kapot gaat sta je pas echt met je oren te klapperen. Vooral als je ziet hoe makkelijk het geboet wordt om direkt weer gebruikt te kunnen worden. In de jaren (1982-88) dat ik mezelf op de Noord Atlantische woelige baren heen en weer liet slingeren om als vissersmannetje de kost te verdienen, heb ik er een sport van gemaakt om eens te kijken wat voor variaties er bestaan op de Net Knoop methoden. Natuurlijk zijn er een groot aantal knopen reeds in de literatuur beschreven, maar toch sta je er steeds weer versteld van hoe vindingrijk de menselijke geest kan zijn om niet-geregistreerde knopen te bedenken. In dit artikeltje wil ik eens stilstaan bij een aantal van die kronkels. Dit artikel bestaat uit 3 delen. We gaan eerst zien hoe een net gemaakt wordt, dan gaan we die kennis gebruiken om te zien hoe men met een enkel touwtje een gat in flard beschadigd net kan dichten. Daarbij komen een aantal varianten op de knopen voor die je nodig hebt om een net te maken. Als laatste bekijken we mijn vangst van Noord-Atlantische kreativos.

Deel I: Hoe een net te maken?

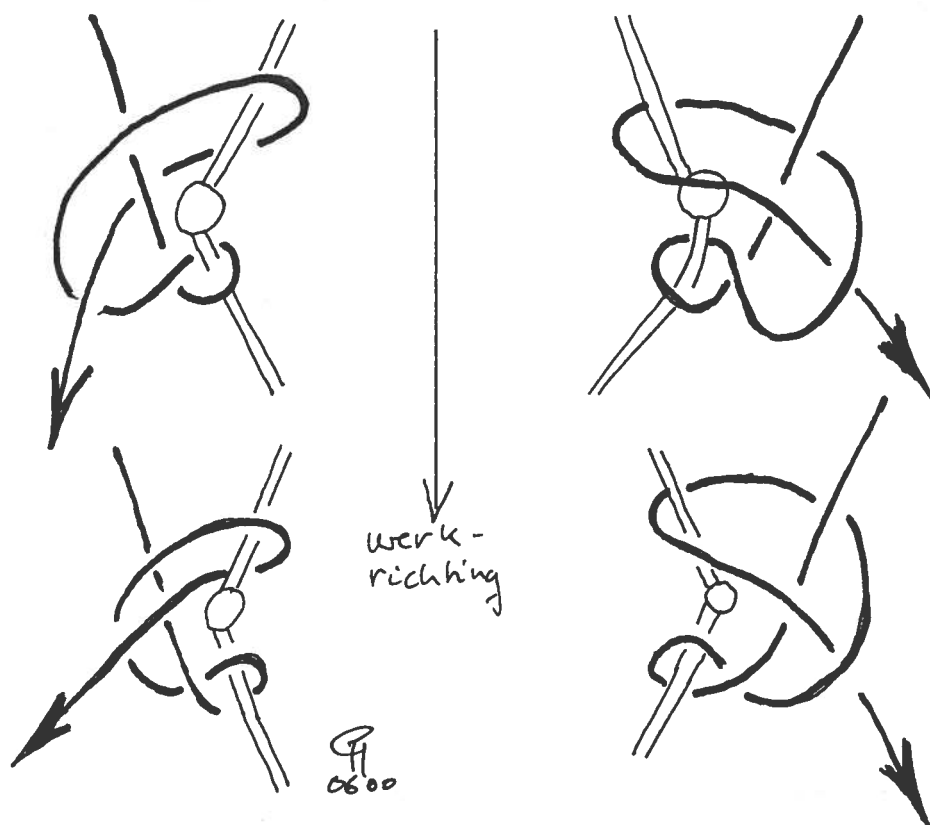
Laten we op een gemakkelijke manier een net te maken. De principes zullen dan gaandeweg duidelijk worden. We zullen een stuk net binnen een rechthoekig opgespannen stuk touw maken. In fig.1 is hier een deel van getekend. Je begint door je touwtje met een Mastworp bij A vast te zetten. Vervolgens maak je (zoals in ons geval) 4 lussen die elk met Mastworpen bovenin vastzitten. Je werkt daarbij van links naar rechts. Als je bij de rechterrand in B bent aangekomen gebruik je een speciaal knoopje dat de Zij Knoop genoemd wordt. Daarna werk je van rechts naar links terug. Nu maak je lussen die niet met een Mastworp aan de bovenste rij lussen worden vastgezet, maar met Schoot Steken. Op die manier ontstaat de eerste rij mazen. Als je bij de linkerrand in C bent aangekomen maak je weer een Zij Knoop en gaat nu van links naar rechts wederom een rij mazen produceren tot je wederom aan de rechterrand bent aangelandt. Dit proces kun je tot sintjuttemis volhouden, als je wilt, maar laten wij eens kijken wat voor knoopjes we precies gemaakt hebben.

Op het net van fig.1 is een raster getekend. Als je alle Schootsteken op rij B bekijkt, dan zie je dat die qua oriëntering verschillen van die op rij C. Als je het goed gedaan hebt, dwz je mazen blijven netjes liggen zonder de neiging te hebben zichzelf te torderen, dan zul je zien dat je Schootsteken op twee manieren hebt moeten maken. Afhankelijk van de werkrichting. Daarbij komt nog het feit dat er van de manieren om je twee soorten Schootsteken te maken gespiegelde versies bestaan. In totaal hebben we dus 4 soorten Schootsteken. Ze staan hieronder.

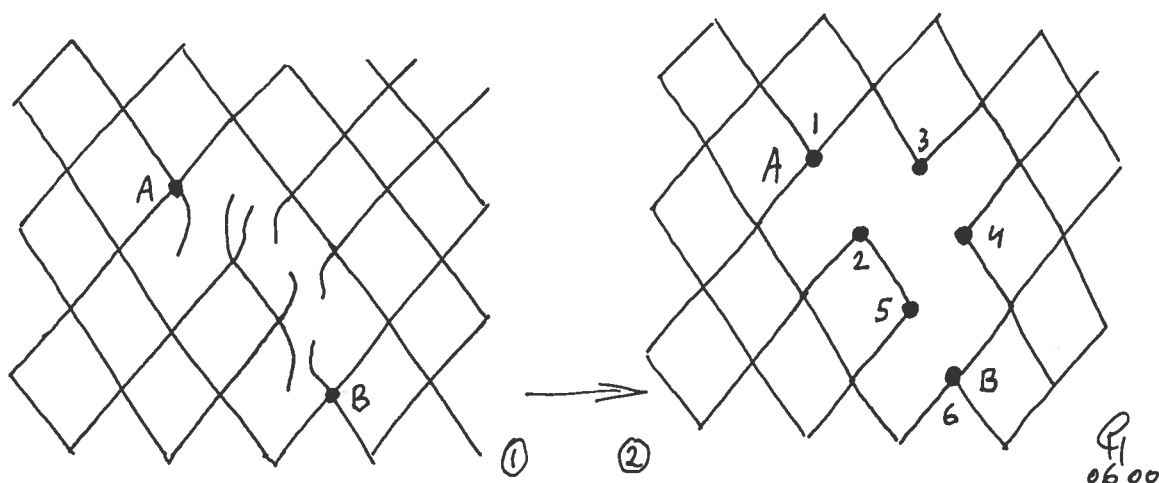
Voor de Zijknopen is er een analoog verhaal dat 8 verschillende konstruktie methoden oplevert. Vier ervan staan hieronder weergegeven.

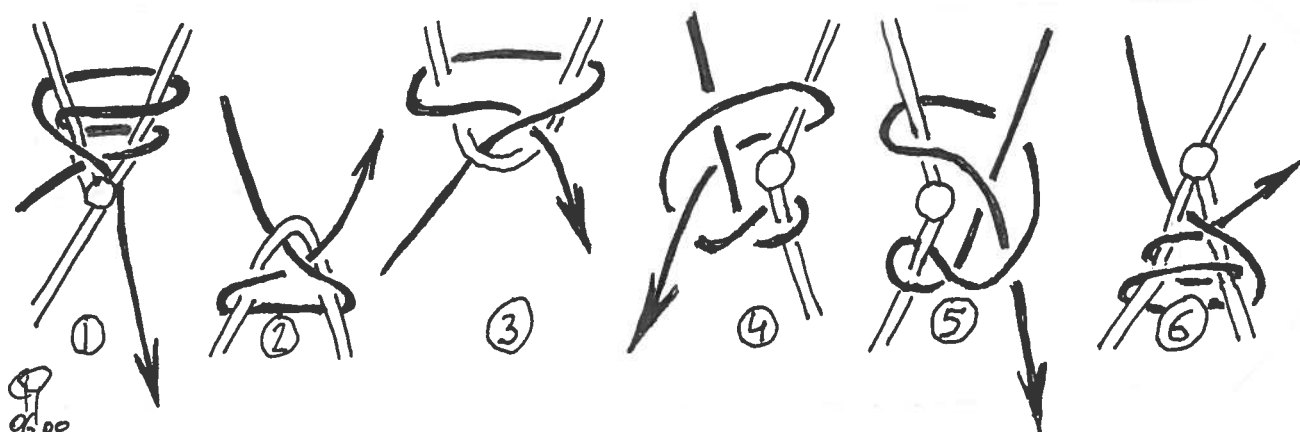
Rest er alleen nog maar de vraag waarom we aan de randen geen Mastworpen gebruikt hebben maar Zijknopen? We hadden ook bovenin Zijknopen kunnen gebruiken, maar de Mastworpjes leveren daar een iets symmetrischer konstruktie op. Als we Mastworpen aan de zijkanten zouden hebben gebruikt, dan heeft het netwerk de neiging te gaan schuiven. De Zijknoop heeft dat effect niet omdat hij zich in de tier van het touw ingraaft.

Deel II Hoe een beschadigd net te repareren?

Kunnen we deze knopen ook gebruiken als het net kapot gaat? Jeps, maar je moet wel even opletten. Kijk, je kan natuurlijk met een heleboel losse touwtjes mazen maken, maar de echte professional herken je aan het feit dat ie slechts een enkel touwtje nodig heeft. Dat houdt wel in dat de scheur in het net groter gemaakt moet worden om met een enkel touwtje gerepareerd te kunnen worden. Hieronder is in fig.2 een stuk net getoond waarin een scheur is ontstaan. Vervolgens is getoond hoeveel net er weg gesneden moet worden om een repareerbaar gat te krijgen. De truck is door met een **driebeen** (A) te beginnen en met een driebeen (B) te eindigen. Het zal wel duidelijk zijn waarom dat gesteld wordt. Als je geen driebeen hebt, dan moet je eindigen waar je begonnen bent (anders komen er geen 4 touwtjes op elk knooppunt samen).

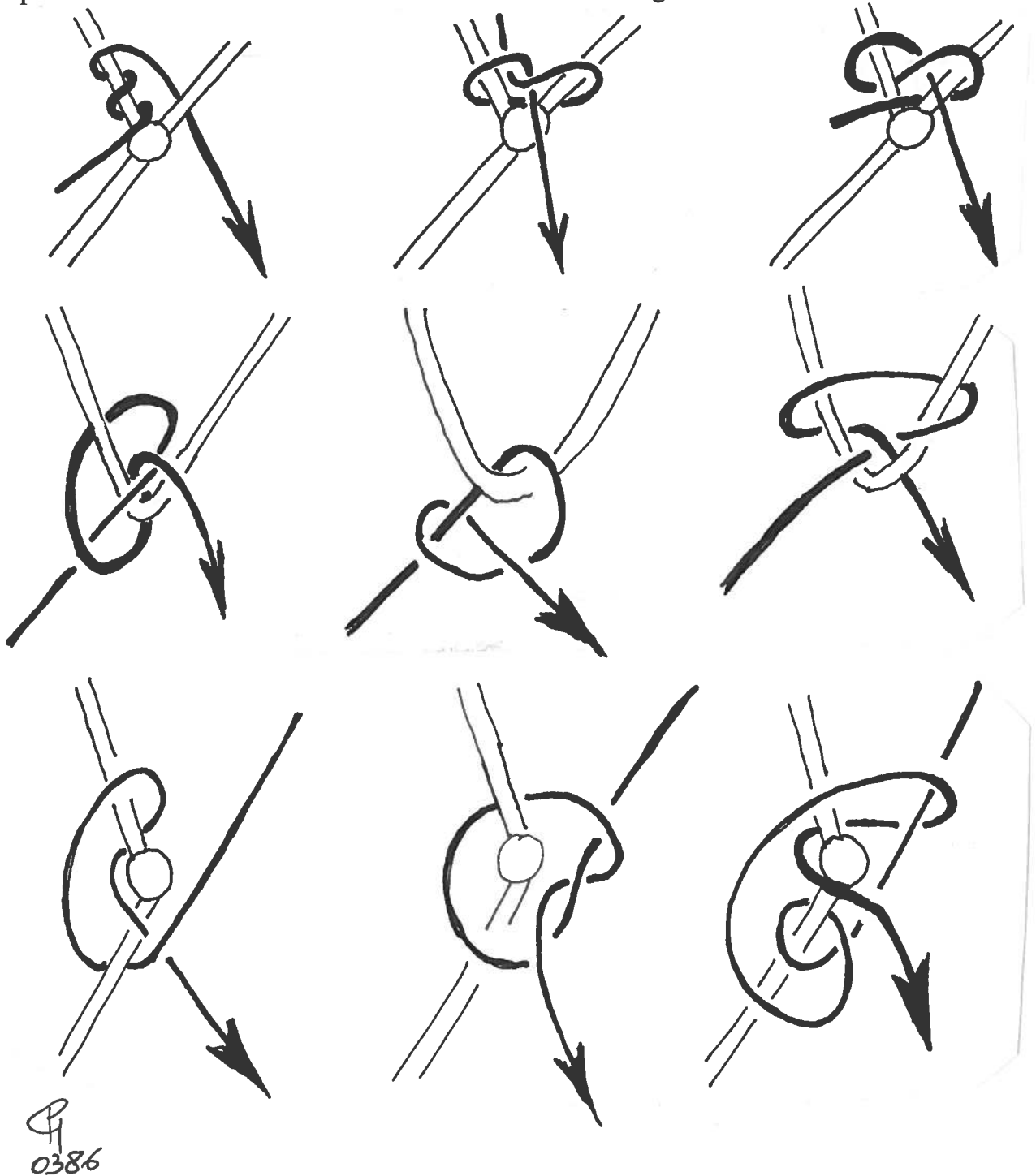

Tijdens de reparatie van deze scheur moeten we in totaal 6 knopen maken. Begin bij A door een Dubbele Schootsteek te maken (1). Ga naar rechtsonder en maak een juist georiënteerde Enkele Schoot Steek (2). Ga naar rechtsboven en maak nog een juist georiënteerde Enkele Schootsteek (3). Ga naar rechtsonder en maak een rechter Zijknoop (4). Vervolg naar linksonder en maak een linker Zijknoop (5). Eindig met een Dubbele Schootsteek (6). De knopen staan hieronder:

Deel III Varianten op bekende themas.

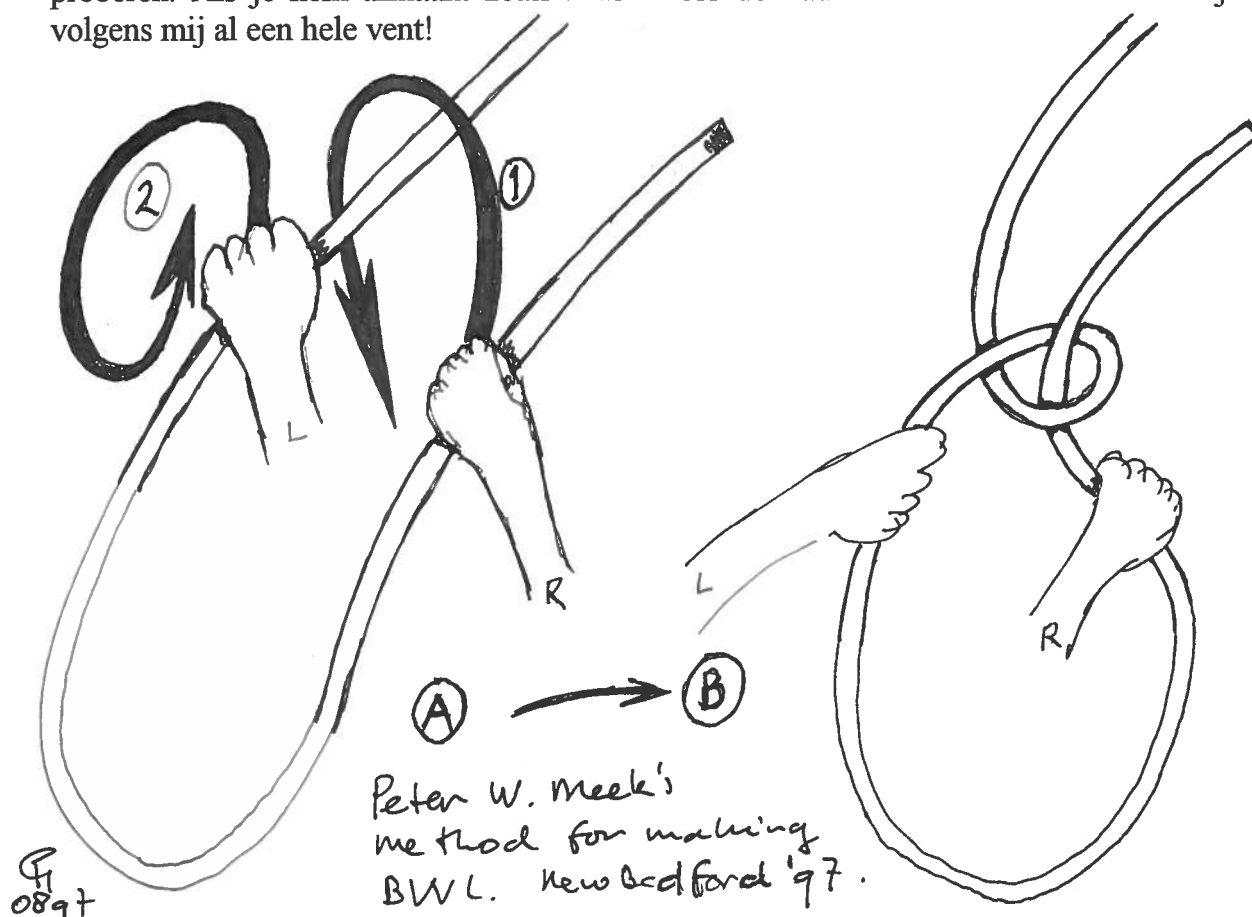
Als je bovenstaande zo leest, dan is het duidelijk dat een goed stuk net nogal wat eisen aan knoopprecisie stelt. Je zou denken dat er dus niet veel ruimte voor innovatie overblijft. Daar vergis je je dan lelijk in. Er zijn zowiezo drie gebieden waar je je creativiteit kunt botvieren: de knoopjes in de driebenen, de knoopjes die je in de lussen verwerkt en variaties op de Zijknopen. Hieronder staan enkele voorbeelden voor elke categorie .

De Paalsteek Op Nog Twee Manieren

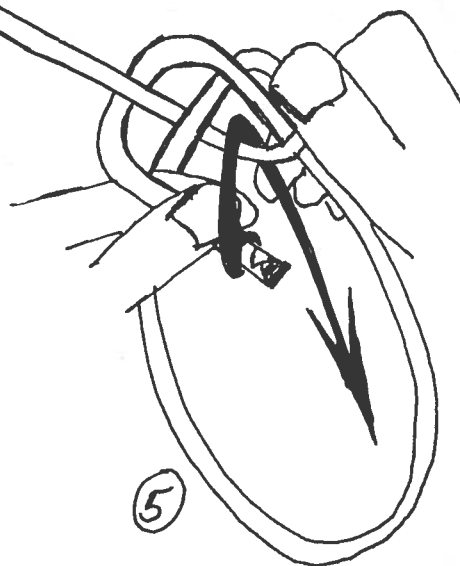
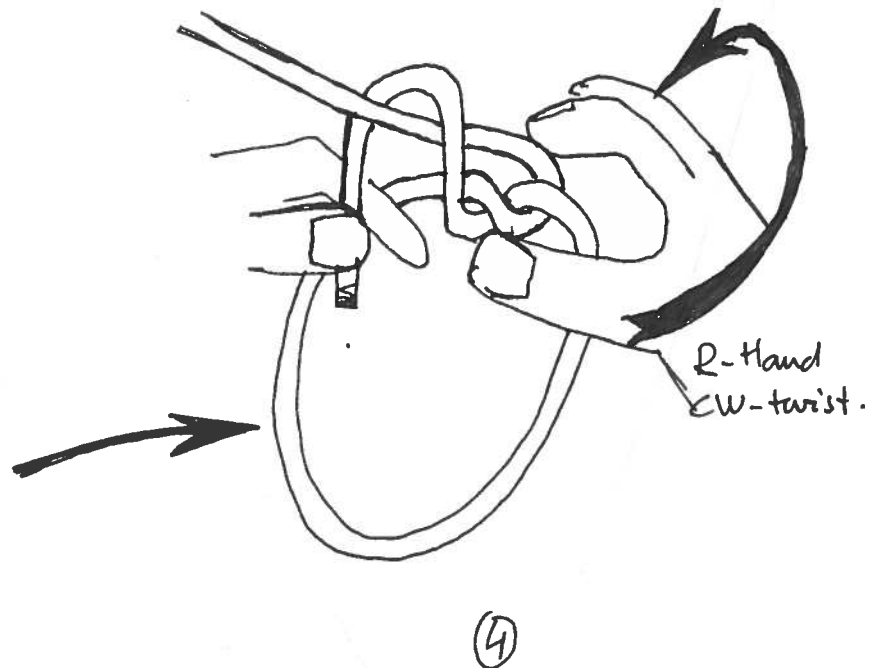
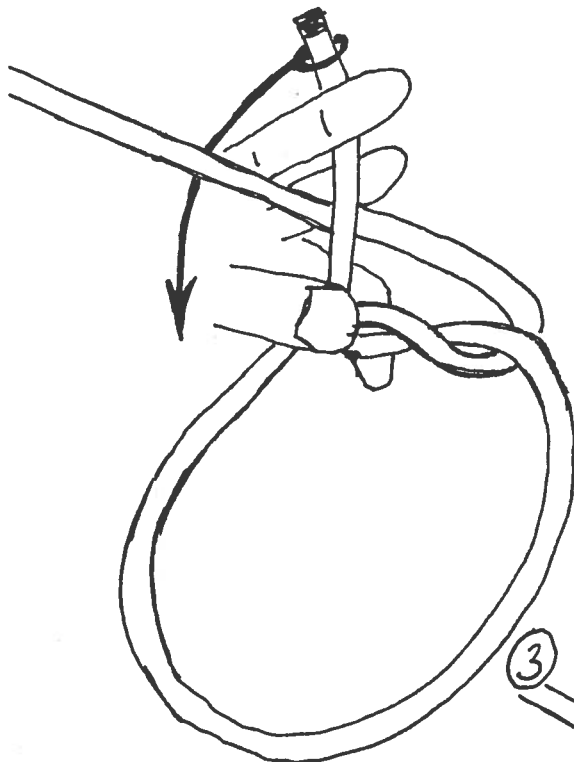
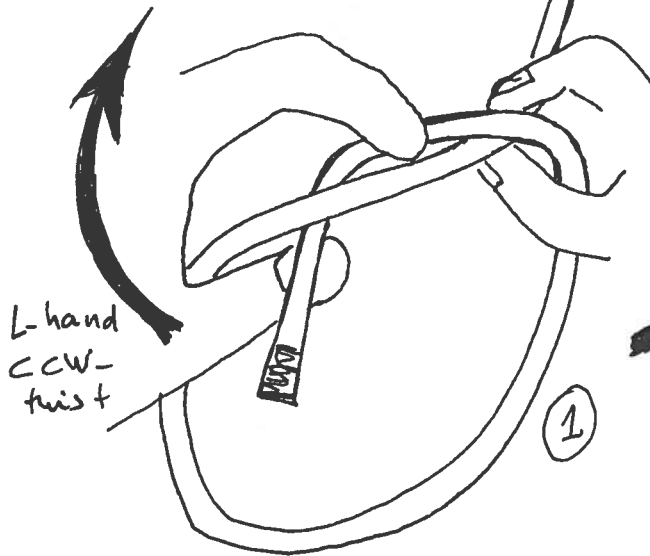
Ha! De Paalsteek! Het is net Sinterklaas: wie kentum niet? Wist je dat, toen de grote Amerikaanse Knooponderzoeker Cyrus Lawrence Day (1900-1967) rond 1930, toen nog een verfent zeiler, overwoog om "iets" over knopen te schrijven, hij slechts een mager artikeltje over de Paalsteek in gedachte had? Gelukkig heeft ie "iets" meer geschreven. Oeff, maar het toont aan dat er best wel wat over de Paalsteek gezegd kan worden. Hier wil ik twee methoden tonen waarmee je ook een Paalsteek kunt produceren. Nouja, als je het ongeveer goed doet.

De eerste manier is afkomstig van Peter Meek, die me in 1997 in New Bedford toonde hoe zijn vader ooit met een zwierige zwiep van zijn rechterhand en simultane linkse draai van zijn linker in no-time een Paalsteek fabriceerde. Die methode werkt leuk in stug materiaal. Moet je maar eens proberen. Als je hem afmaakt zoals Brion Toss de Paul Newman Bowline beschrijft ben je volgens mij al een hele vent!

De tweede manier is iets wat ik zelf in elkaar gekookt heb. Het is een Paalsteek die begonnen wordt vanuit een Platte Knoop configuratie. Waarom dat nou weer?!? Nou, eenvoudig omdat het aanvangsmechaniek van de Platte Knoop in de vingers van zoveel knoperds zit ingebakken. Waarom zou je dan niet eens proberen om op die manier een Paalsteek te bakken? Zoals uit onderstaande figuren blijkt, gaat het wel, maar niet zonder haken, ogen en voetangels in de aarde. Kgeef deze methode dan ook maar als theoretische curiositeit.

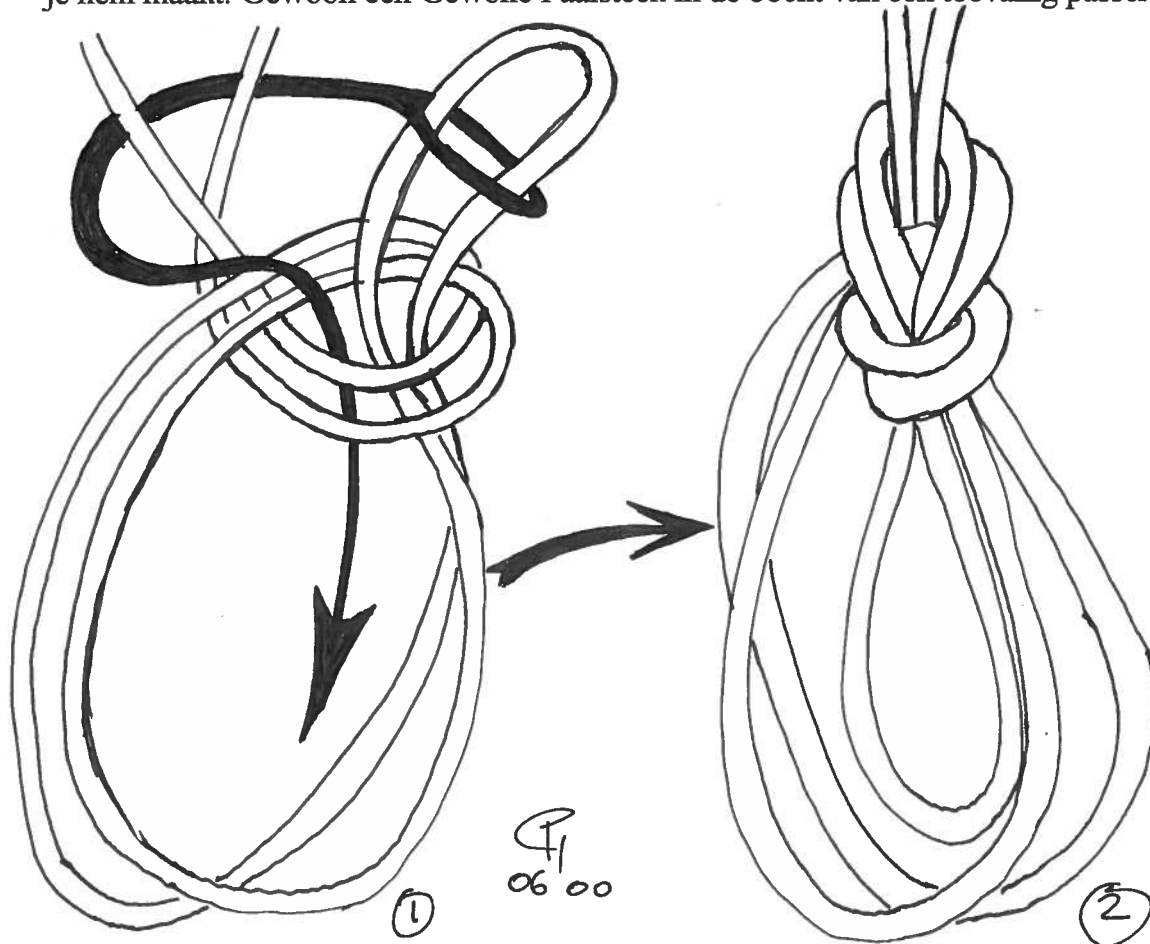
Q 240387 At Sea
BWL. Reef start config.

Q 0387

Effuh Over Die Drievoudige Paalsteek

Een van de meest markante knopen die ik ken is de Drievoudige Paalsteek. Hieronder staat hoe je hem maakt. Gewoon een Gewone Paalsteek in de bocht van een toevallig passerende tros.

Ik kwam deze knoop onlangs tegen in het boek *Knopen* van Geoffrey Budworth (blz.92) [Könemann, Keulen 1998]. Wat me mateloos irriteerde was dat stomme rondje met het kopje "geschiedenis". Wat dacht je van het volgende: "*De drievoudige paalsteek wordt pas recentelijk genoemd in publicaties. Het is onduidelijk hoe oud de knoop is*". Afijn, van dat soort beweringen zakt mijn broek af. Of het nou door de slechte vertaling vanuit het Engels via het Duits naar Nederlands is, of wat dan ook, ik weet het niet. Maar van de inhoud van beide beweringen deugt geen hout. In 1916 maakte Hjalmar Öhrvall [*Om Knutar*, 2de uitgave, Bonniers Stockholm, 1916, p69] al melding van het feit dat zijn correspondent Dr. Ivar Arwidsson in 1913 [*Strömningsfiske*, p40] de knoop beschrijft. Hmm,... tjah wie leest er nou in godsnaam dan ook zweedse knopenboeken? Dat het "onduidelijk is hoe oud de knoop" moge zijn is een zogenaamde tautologie: een altijd ware maar verder lege bewering. Zijn knopen aan het degenereren, of zijn het alleen sommige knopenschrijvers? Nouja, geniet van het leven want je bent er maar even.....

Matematisk Beskrivelse av Taumatter Nils Kristian Rossing

Als er een boek is waar ik al heel lang een recensie van heb willen schrijven, dan is het dit boek wel. Mijn motivatie is simpel; als je wel eens een mat hebt proberen te maken, dan kan het je niet ontgaan dat er vaak spontaan oneindig veel variaties op het door jou te knopen uitverkoren patroon naar boven borrelen. Op de een of andere manier hebben ze allemaal iets met elkaar te maken. Vaak is echter de samenhang niet direct duidelijk. Iets soortgelijks heeft de Noorse wetenschapper Nils Rossing meegemaakt. Hij is echter langer over het onderwerp blijven nadenken en heeft een heleboel leuke wiskundige wetenswaardigheden over matten ontdekt.

Nils is in september 1995 begonnen met versie 1.0 van zijn werk. Toen ik in april 1996 een exemplaar bestelde kostte me dat ongeveer 60 piek voor de 234 netjes ingebonden fotokopieën van versie 4.0. Dat boek bestaat uit 6 delen:

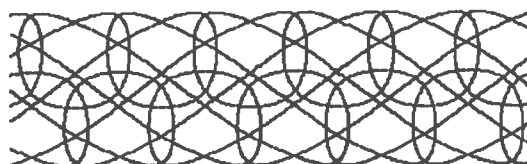
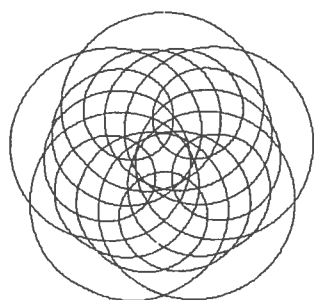
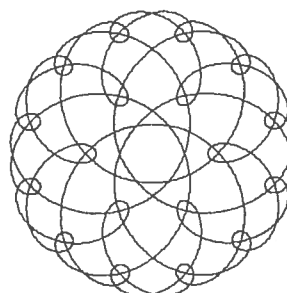
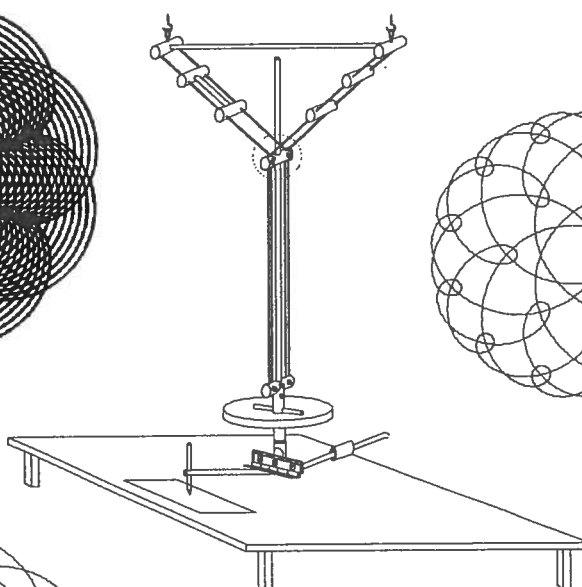
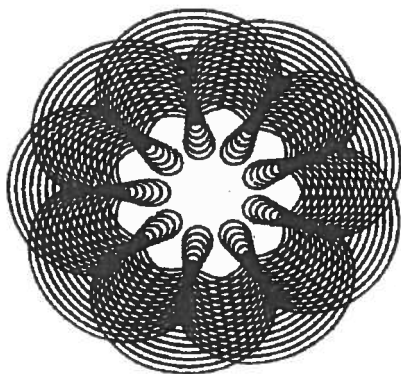
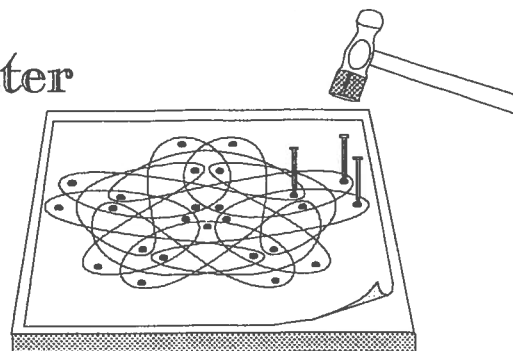
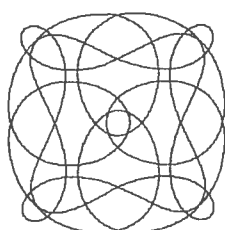
- 1) **Introductie in Irreguliere Matten.** Hier wordt een uitgebreide uitleg gegeven van goniometrie, koördinaatsystemen, periodieke functies, het frequentie begrip wordt uitgelegd, fase verschuiving, Lissajous Figuren enzovoorts. In het kort wordt er een basis gelegd voor de rest van het boek.
- 2) **Introductie in Reguliere Matten.** De schrijver verstaat hier grotendeels platgelegde Turkse Knopen onder. Hij gaat echter verder door de patronen op een heel natuurlijke manier te deformeren om nog grotere knoopklassen te krijgen.
- 3) **Reguliere Matten.** Hier worden een groot aantal voorbeelden onder de loep genomen. Zoals die te vinden zijn in de werken van Kaj Lund en Jens Kusk Jensen.
- 4) **Irreguliere Matten** Hier worden een groot aantal voorbeelden onder de loep genomen. Zoals de Oceaan Mat, Troense Mat enzovoort.
- 5) **Driedimensionale Matten.** Met behulp van Turkse Knopen wordt een sprong gemaakt naar echte driedimensionale knopen. Al gauw blijkt dat deze structuren het best op cilindrische oppervlakten bestudeerd kunnen worden.
- 6) **Realiseren van touwmatten en cilindrische links.** Hier geeft de schrijver een massa praktische tips over hoe de soms erg ingewikkelde matten gemaakt kunnen worden.

Matematisk Beskrivelse av Taumatter staat werkelijk boordevol schema's en tekeningen die direct gebruikt kunnen worden om matten te knopen. Aan dit artikel zijn er ter illustratie enkele toegevoegd. Er wordt ook heel uitgebreid gesproken over allerlei gereedschappen die periodieke bewegingen kunnen optekenen en computer software die men kan gebruiken om de krommen vervolgens te analyseren. Daarnaast worden allerlei referenties gegeven. Het is misschien niet direct een aanrader voor de beginnende knoperd. De vrouw van Nils verwoorde het mooi door te zeggen: "*Ik begrijp niet veel van jouw wiskunde, dus wacht ik maar totdat de film van je boek uitkomt!*" Dat is een heel goed idee. Zolang de film maar niet met Noorse ondertiteling in de Nederlandstalige bioskopen komt! Wil je meer weten over het spannende werk van deze Noorse knoperd. Hij is bereikbaar op het volgende adres:

Matematisk Beskrivelse

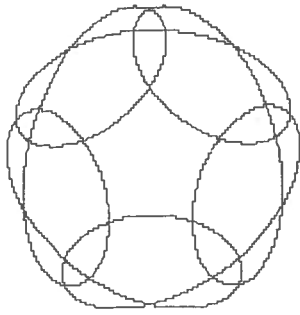
av

Taumatter

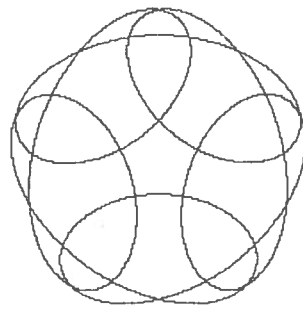

av

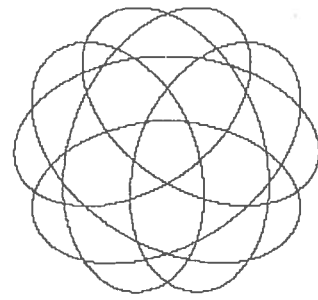
Nils Kristian Rossing

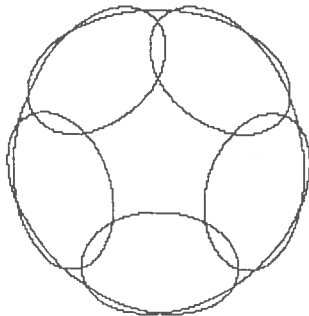
$A_1=3.5, B_4=1.8, C_6=4.0$
Kringlerosett
Ring

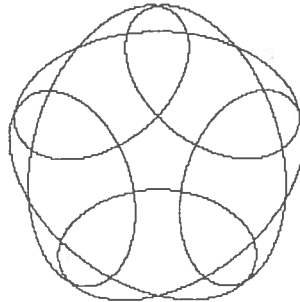
$A_1=2.0, B_4=1.0, C_6=2.2$
Kringlerosett
Åpen

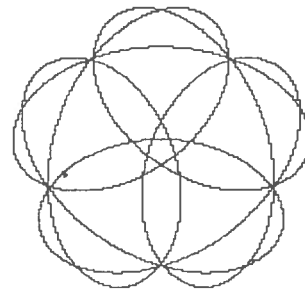
$A_1=0.8, B_4=1.0, C_6=2.5$
Kringlerosett
Lukket

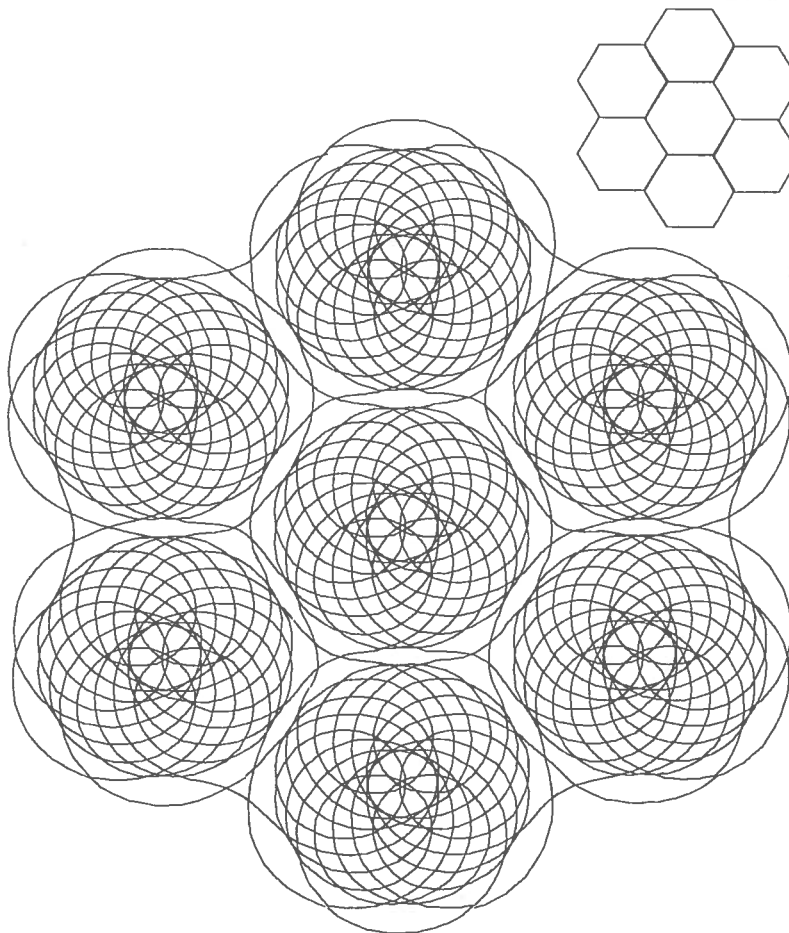
$A_1=3.2, B_4=1.0, C_6=2.5$

$A_1=2.2, B_4=1.0, C_6=2.5$

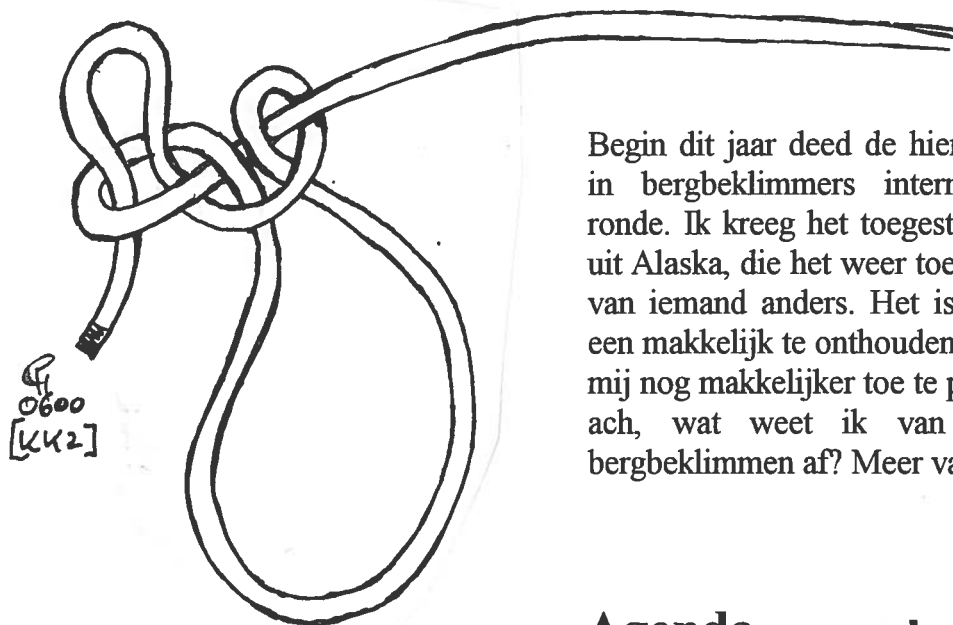
$A_1=1.2, B_4=1.0, C_6=2.5$

Figur 6.43 7 sekskantede rosetter koblet sammen

Wist je dat..

..... er een bedrijf bestaat dat zich specialiseert in Vangnetten? Nou, het heet H&S Vangnetten en heeft vestigingen in Helmond en in Hogeveen. Hoe ik dat weet? Moet je maar eens langs de autosnelwegen in Nederland kijken als er aan de hoogspanningsmasten gewerkt wordt. Overal vangnetten van H&S. Had je niet gedacht, hè? Kzag het ook pas toen ik in file stond, hoor.....

Iets Leuks?

Begin dit jaar deed de hier naaststaande lusknoop in bergbeklimmers internet nieuwsgroepen de ronde. Ik kreeg het toegestuurd van Dan Callahan uit Alaska, die het weer toegestuurd heeft gekregen van iemand anders. Het is een geinig ding, heeft een makkelijk te onthouden algoritme en is volgens mij nog makkelijker toe te passen: nooit dus! Maar ach, wat weet ik van dat levensgevaarlijke bergbeklimmen af? Meer van koeien, denk ik.

Agenda

In de Deutsches Sielhafen Museum in Carolinensiel, gevestigd in de oude pastorie van **Wittmund**, (dat ligt pal zuid van het duitse waddeneiland Spiekeroog in de buurt van Bremerhaven) is er van 24 mei tot 7 november dit jaar een tentoonstelling over schiemanswerk. De expositie is iedere dag van 10-18 uur geopend. Het adres is de Alte Pastorie, Pumphausen 3, 26409 Wittmund Carolinensiel, Duitsland. Er is onder andere werk van Karl Bareuther te bewonderen.

Iedere laatste zaterdag van de maand, uitgezonderd december, is er in tjalk *De Hoop*, die op de Leuve Haven kade, pal naast het Maritieme Museum *Prins Hendrik* te **Rotterdam** ligt, een bijeenkomst van knopenleggers. De deur in de romp van het schip is open van 11.00 tot 16.00 uur. Inlichtingen kun je krijgen bij Jan Hoefnagel in Dordrecht.

**DE VOLGENDE KNOOPEKNAUWER KOMT IN SEPTEMBER.
TOT DAN !**